

VILÁGOSSSÁG

KOLOZSVAR,
1947 augusztus 29, péntek

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
218. szám

Hogy állapítják meg az új házbéreket?

A szakszervezeti önkormányzat és a legteljesebb munkás demokrácia

jellemzi a szakszervezeti választásokat
Választott az Ády és a Gazind munkássága

KOLOZSVAR. — Virágfüzérékkel díszített gépteremben zajlott le az Ády harisnyagyár új üzemi bizottságának választása. A gyár dolgozói örömmel üdvözölték az Országos Szakszervezeti Tanács és a helyi Szaktanács kiküldöttait, majd színvonalas műsorral nyitották meg a választási gyűlést. A vendég CAM-dalárda énekszámait után a gyár napközi otthonának neveltjei szerepeltek ének- és táncszámokkal. Különösen megkapó volt az egyik apróság szavalata arról a szabad hazáról, ahol színre, fajra egyenlő minden ember.

Rácz István a kolozsvári Szaktanács részéről rámutatott a választások nagy fontosságára és kérte a gyár dolgozóit, hogy azokat állítsák most a vezetőhelyekre, akik minden körülmények között megfelelnek. Kiemelte, hogy ezen a választáson a szakszervezeti önkormányzatnak és a legteljesebb munkásdemokráciának kell érvényesülnie.

Angli Béliáné a gyár üzemi bizottsága részéről ismertette az

üzemi bizottság eddig kifejtett munkáját és annak eredményeit, majd kérte a jelentés elfogadását és a felmentés megadását.

Ezekután az új üzemi bizottságot választották meg, amelynek tagjai: Anghi Béliáné, Bereczki Béla, Lévai Mária, Németh Jánosné, Bölönyi Dezső, Setter Béla és Vincze Ferencné lettek.

VÁLASZT A GAZIND-GYÁR

Ugyancsak szerda délután választotta meg új üzemi bizottságát a „Gazind” gázgyár is. A kolozsvári Szaktanács részéről Dejev, Neumann József, Fischer Albert, Regőzi László, Zoltán Ferenc vettek részt a választáson.

Fischer Albert üdvözölte a gyár összegyűlt dolgozóit, majd beszédében rámutatott arra, hogy az elmúlt szakszervezeti választások óta tizenhét küzdelmes hónapot verekedtek át a dolgozók. Kemény harcok hónapjaiként említette az elmúlt időt és ez alatt bebizonyosodott, hogy nem mindegy az, hogy kit jelölnek a vezetőhelyre. — Nem mindegy — mondotta

Fischer Albert — hogy kik hívják ezt a harcot. Igazolják ezt azok a példák, amikor a reakció elleni küzdelemben egyes szakszervezeti vezetők nem állottak meg helyüket ott, ahová őket munkástársaik bizalma állította. Eppen ezért, a szakszervezeti választásokat ma a teljes munkásdemokrácia és a szakszervezeti önkormányzat kell jellemezze.

Az üzemi bizottság részéről Pál üzemi bizottsági titkár felolvasta a gyár üzemi bizottságának jelentését. Majd az új üzemi-bizottság megválasztására került sor.

A „Gazind” újonnan megválasztott üzemi bizottságának tagjai: Komáromi Vilmos, Kovács Dénes, Mázsa Ferenc, Aradi Ferenc, Marosán Sándor, Csont Albert, Kalányos Ferenc, Salamon György és Kris Ilona.

A holnapi nap folyamán a szakszervezeti választások tovább folytatódnak és Kolozsvár egyik legnagyobb üzemé, a CFR műhely választja meg új üzemi bizottságát.

Amerika külpolitikája és az új rabszolgotörvények

A világ haladó szellemű erői általános felháborodással fogadták az USA új külpolitikai irányát és ez mindenhol az öntudatos demokráciák szervezett ellenállásába ütközött. Az Egyesült Államok szervezett munkássága nagyon jól tudja, hogy a Marshall-tervben és a Truman-elvben érvényre jutó támadó jellegű külpolitika egyáltalán nem a békében dolgozni akaró és az általános haladás szolgálatában álló amerikai nép érdekeit szolgálja. Az amerikai munkás nagyon is jól tudja, hogy tőkésük azért indították ezt az agresszív és kifelé támadásba menő, kétségbeesésre hajló külpolitikát, mert másképpen nem voltak képesek a belpolitikai helyzetet uralni és az sem vált volna lehetségessé számukra, hogy általános és nyílt harcot indítsanak minden haladó szellemű, demokratikus amerikai munkásszervezet, de különösen a szakszervezetek ellen.

Az USA új munkásellenes, vagy ahogy az amerikai sajtó nevezi — az új rabszolgotörvények a legékesebb bizonyítéka annak, hogy a köztársasági párt uralomra jutása egyúttal az amerikai nagytőke uralmát is jelenti, mely kíméletlenül érvényesíti minden téren antiszociális érdekeit. Ez a törvény megsemmisíti az amerikai dolgozók kivívott jogait, mert Taft és Hartley törvénye szerint tilos minden olyan sztrájk, amely az állam érdekeit veszélyezteti és minden viszályt, ami a munkások és a munkavállalók között felmerül, az államügyésznek kell kivizsgálnia. Természetes, hogy ez a módszer kitűnően alkalmas arra, hogy a csavaros jogi fejtegetések köntösébe burkolva, lehetetlenné tegyen minde olyan szervezett megmozdulást, ami az amerikai munkásság érdekeit védi a nagytőkével szemben.

Egyenesen nevétséges az a farizeusi trumani megokolás, hogy ez a törvény a munkásokat „védi” a szakszervezetek ellen —

helyesebben csak azokat a munkásárulókat védelmezi, akik befurakodtak a szakszervezetekbe és ott a nagytőke érdekeit képviselik. Ez a rabszolgotörvény, ami örök szégyene marad az amerikai demokráciának, intézményesen megtiltja, hogy szakszervezeteknek önálló vagyonuk legyen, továbbá a szakszervezetek nem politizálhatnak és vezetőiknek nyilatkozatot kell adniuk, hogy nem tartoznak a kommunisták közé, de még csak nem is szimpatizálnak velük.

Jellemző az amerikai helyzetre, hogy minden erőszak és terror ellenére — és ez valahogy fursán hangzik arról az államtól, amely mindig úgy szerepelt az emberiség fantáziájában, mint a korlátlan szabadság hazája — ezek az antidemokratikus és egyenesen fasizáló törekvések sorra megbuknak az öntudatos amerikai dolgozó réteg szervezett ellenállásán. Sőt — éppen az ellenkező hatást érték el, mint ahogy a Wall-street tőkésai kiagtáltak, mert az eddig különálló és egymással hadakozó amerikai szervezetek között most van kialakulóban a munkásszervezetek megteremtése. A szakszervezetek két legnagyobbika, a CIO és az AFL, már előrehaladott tárgyalásokat folytatnak az egyesülésre és a közös harci terv lefektetésére a „rabszolgotörvény” ellen.

Az amerikai munkásság öntudatos és józanul gondolkozó rétegei megértették azt, hogy a finanszkapitalizmus ellen csak az egységes fellépésben remélhetik a sikeres védelmet. Hiába a trumani tiltó rendelkezés, mert minden terror ellenére is a szakszervezetek fokozzák politikai tevékenységüket és ez már oda irányult, hogy pontos jegyzéket készítsenek azokról a politikusokról, szenátorokról és képviselőkről, akik a rabszolgotörvény mellett nyilatkoztak és ezekre az új választásoknál nem adják szavazatukat.

Vasárnap indul Prágába a kormányküldöttség

BUKAREST. — A Benes köztársasági elnök meghívására Csehszlovákiába látogató kormányküldöttséget összeállították. A küldöttséget Groza Péter miniszterelnök vezeti, tagjai: Tatarescu Gheorghe miniszterelnökhelyettes-külfülgéminiszter, Livezeanu Octav tájékoztatóügyi miniszter és Bodnarus miniszterelnökségi államtitkár.

A román kormányküldöttség vasárnap indul Csehszlovákiába és hétfőn érkezik Prágába.

Groza Péter miniszterelnök prágai útja előtt szerdán reggel Erdélybe utazott. Vasárnap részt vesz Nagyszebenben egy ünnepségen és Szebenből indul Prágába, anélkül, hogy visszatérne Bukarestbe.

RÖVIDESEN MEGKEZDŐDIK A HÁBORUS BÜNÖSÖK FELELŐSSÉGRE-VONÁSA

Az igazságügyminisztériumban összehívták a bukaresti és a kolozsvári bíróságok vezetőit megbeszélésre. A megbeszélésen fontos utasítást adtak a közeljövőben megkezdett, háborus bűnösök megítéléséről szóló és az ország fasisztáktól való mentesítésére vonatkozó törvény alkalmazásának kérdéseiben.

A felállított népbírósági tanácsok rövidesen megkezdik működésüket.

MIT SZÁLLITUNK A KÜLFÖLDNEK?

Az ipari termelés fokozásával egyidejűleg kormánykörök a külkereskedelm feljavításának kérdését tekintik egyik legfontosabb feladatnak.

A kereskedelem és iparügyi minisztérium e feladatnak megfelelően részletes tervet dolgozott ki az év hátralévő részére. A tervet ez szerint a kiviendő árú értéke december 31-ig 35,944.236 dollár, ami 5,391,635.400 stabil lejnek felel meg.

Nagy vonalakban a következő anyagokat tervezik a külföldre szállítani: Mezőgazdasági termékek, állatok és állati termékek, fa- és fűrészáru, kőolaj és kőolajtermékek, ipari cikkek, kézműáru, és különféle. Az összkivitel 25,7 százalékkal teszi a fa- és fűrészáru kivétel, 21,6

százalékban petróleumot és termékeit, ipari termékeket 19,6 százalékban szállít az ország külföldre.

LESZÁLLITJÁK AZ ÉLELMISZEREK VASUTI SZÁLLÍTÁSI DÍJÁT

A „Romania Libera” jelentése szerint a főváros ellátási nehézségére való tekintettel lépéseket tettek illetékesek a vasúti szállítási díjak leszállítására.

Legújabb jelentések szerint az élelmiszer- és vasuti szállítási díjaknak leszállítására már meg is kezdődtek a tanácskozások. Az összes érdekelt intézmények bevonásával bizottságot alakítottak a díjcsökkentés részleteinek megbeszélésére.

Eddig megállapították, hogy a burgonya szállítási díja, bárholonnan szállítják is azt, kilogrammonként nem haladhatja meg a 0,60 lejt.

A bizottság munkája gyors ütemben folyik s valószínűleg rövidesen nyilvánosságra hozzák az új élelmiszer szállítási díjakat.

Tekintettel arra, hogy a „Romania Libera” a kérdést felvető cikkében a szállítási díjak leszállítását nemcsak Bukarestre, hanem az összes nagyvárosokra kiterjedően kérte, remélhető, hogy a vasúti díjszabás csökkentését kiterjesztik az összes nagyvárosokra és így lényegesen megkönnyítik a városi lakosság élelmiszer ellátását.

A görög néphadsereg összevont támadást indított a monarcho-fasiszta csapatok ellen

A görög kormányválság tovább bonyolódik. Szerda esti híradás közli, hogy a görög pártok vezetői koronatanács összehívását ajánlották Pál királynak. A moszkvai rádió beszámol arról, hogy Newyorkba érkezett athéni hírek szerint az amerikai diplomácia arra irányuló kísérletei, hogy segítséget nyújtsanak a kormányalakítással megbízott Calderisz volt külügyminiszternek, sikertelenek maradtak, mert Szofulisz megtagadta a részvételt olyan koalíciós kormányban, amelynek az élén Calderisz áll.

A görög szabadságharcos hadsereg kedden este összevont támadó hadműveletet kezdett a kormánycsapatok ellen. Szerda esti jelentés szerint a támadás már eddig is több száz falut és mintegy 400 négyzetkilométernyi területet szabályított fel.

Markosz tábornok, a szabadságharcosok parancsnoka a „France Soir” című párizsi lap munkatársának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a görög nép életlélő harcot folytat a szabadságharcos csapatok a legszigorúbban fegyelmeztetik.

A Görögországnak nyújtott amerikai segítségről szólva meg-

állapította, hogy az nyílt beavatkozás Görögország belső ügyeibe. — A világ demokratikus országnak tudomására szeretnénk hozni, hogy Görögország nem nyugszik bele abba, hogy idegen országok ellenőrizzék — mondotta. Végül közölte, hogy a demokratikus hadsereg már G20 községet tart ellenőrzése alatt.

A „NOVOJE VREMJA” AZ USA ÉS ANGLIA KELET-EURÓPAI BEAVATKOZÁSI KISÉRLETEIRŐL

A moszkvai „Novoje Vremja” legutóbbi számában arról ír, hogy az utóbbi időben Kelet-Európa több országában ismét növekszik az Egyesült Államok és Nagybritánia diplomáciai nyomása. Magyarországon ellenőrizni kívánják a választói összeíró bizottságok munkáját, bár ez nyilvánvalóan célszerűtlen és káros hatást keltene. Bulgáriában megpróbálnak beleszólni a népbíróság eljárásába. Petkov köztársaságellenes összekészítési perében.

A beavatkozás ezeknek az államoknak a belügyeibe azonban nem olyan egyszerű, mint Nicaragua vagy Paraguay ügyébe. Különös, hogy a brit államférfiak ahelyett, hogy a maguk gondjainak törődésének, résztvesznek az Egyesült Államok beavatkozási hadjárataiban.

A HOLLAND KORMÁNY KETSZINŰ MANŰVEREI INDONÉZIA KÉRDÉSÉBEN

A Biztonsági Tanács az indonéz kérdéssel kapcsolatban, 10 szavazattal elfogadta dr. Lange lengyel megbízott határozati javaslatát, amely felhívja a hollandokat és az indonézeket, hogy sürgősen tartsák be az augusztus 1-i fegyverszüneti parancsot. Indonéz részről közölték, hogy készek támogatni a „tüzet szüntess” parancs végrehajtását ellenőrző bizottságot.

A holland demokratikus sajtó egyébként hírt ad arról, hogy a holland kormány már abban az időben háborúra készülődött Indonézia ellen, amikor még tárgyalat az indonéz köztársasággal. A ligandzsati egyezményre a holland

kormány csak időnyerés végett volt szüksége, hogy csapatokat és fegyvereket szállíthasson az indonéz szigetekre. A híradás szerint, amikor Hollandia az indonéz köztársasággal még javában tárgyalta, a holland miniszterelnök: találkoztak a cukor, gumi és kőolajmágnásokkal és együtt dolgozták ki a támadás tervét.

AZ USA FELTÉTELEKHEZ KÜTI ANGLIA MEGSEGÍTÉSÉT

A „British United Press” hírügynökség szerint az amerikai kelet-szerződés módosításáról Washingtonban tárgyalt angol küldöttség vezetője közli az angol kormányval az amerikai feltételeket. E feltételek egyike az, hogy az Egyesült Államok addig nem ad semmiféle segítséget Angliának, míg a Marshall-terv alapján sem, amíg nem győződik meg arról, hogy Anglia maga is megtesz mindent annak megsegítésére érdekében. Az Egyesült Államok tudni kívánja, hogy a világ következtében Anglia jobbra, vagy balra toldódik-e. Tudni kívánja azt is, hogy nagyobb teret adnak-e a jövőben a magánkezelésnek, mint ma. Egyúttal Amerika tovább folytatja diplomatikailag Anglia belügyeibe való beavatkozásra, az angol gazdasági élet ellenőrzésére.

Nagyszabású igazságügyi reform készül

A bíróságoknak köteleességük a legnagyobb szigorral megbüntetni mindenfajta üzérkedést

Még e héten közléseztik az új költségvetés végösszegét

Kétségtelen, hogy a rögzített lej értékének megvédése, az árak betartása és a fizetések vásárlóerejének biztosítása, továbbá az ipari termelés terjesztése gazdasági és kereskedelmi intézkedéseken túl, az igazságügy megerősítését és átszervezését is megkívánja. Szükség van arra, hogy olyan új igazságszolgáltatási rendszer létesüljön, amely minden ízében és minden itéletében a dolgozó nép érdekeit tartja szem előtt. Vagyis végső fokon szükség van az igazságügy demokratizálására.

Ez a megfontolás vezeti Patrascanu igazságügyminisztert, aki amellett, hogy jelenleg az új lakbérleti törvény bérösszegére vonatkozó szakaszainak átdolgozására küldött ki megfelelő bizottságot, nagyszabású igazságügyi reformot is készít elő. Rögóta szükség lett volna már erre az igazságügyi reformra, de ehhez is — mint demokratiánk más nagy reformjaihoz —, a demokrácia bizonyos fokú elmélyülésére volt szükség. Eddig csak a demokráciát bizonyos tekintetben védő új törvények születettek meg, de maga az egész igazságszolgáltatás alapjaiban a régi maradt.

A stabilizáció megvalósításával az ezt követő gyökeres gazdasági újrendezéssel egyidejűleg, továbbá a reakció egyre nagyobb méretű felszámolásával kapcsolatban ma már halaszthatatlanná vált az igazságügyi reform. Olyan törvényekre és olyan törvénykezésre és olyan igazságügyi szellem kialakítására van szükség, amely mind a gazdasági, mind a politikai intézkedéseket acélpántként tudja megvédeni. Nem történhetik meg az új törvények, hogy a dolgozó lakosságot ébretető és kifosztó üzérkedők szabadlábra kerüljenek, vagy nevéstéges büntetésben részesüljenek. A stabilizációt és az új gazdasági intézkedéseket, csakis a teljesen átszervezett, demokratikussá tett igazságügyi rendszer védheti meg, de ez biztosítja a háborús bűnösök, a demokrácia ellenségeinek kérelhetetlen megbüntetését is.

Készül a költségvetés

BUKAREST. — Tekintettel arra, hogy egyes igazságügyi közegek elértelenek bizonyultak az új gazdasági törvények alkalmazásánál, az igazságügyminisztérium körlevelet intézett az összes törvénykezési elnökökhöz és ügyészekhez, amelyben felhívja a figyelmüket arra, hogy az igazságügy legfontosabb feladata ma a stabilizáció megvédése. Az igazságügyi hatóságoknak köteleességük a legnagyobb szigorral megbüntetni minden üzérkedést, szabotázst és a stabilizáció aláaknázására irányuló törekvést. Az olyan igazságügyi hatóságok ellen, amelyek bármilyen szempontból gyengéknek és felületeseknek bizonyulnak a gazdasági törvények alkalmazásánál, az igazságügyminisztérium a leghatározottabban eljárás indítja.

A rögzített lejben összeállításra kerülő költségvetés munkálatai a pénzügyminisztériumban gyors ütemben folynak. Valószínű, hogy még e héten közléseztik az új költségvetés végösszegét.

A pénzügyminisztériumban az új költségvetéssel kapcsolatban hangsúlyozták, hogy az semmiféle viszonyban nincs az 1938. évi költségvetéssel. Az új költségvetés összeállításánál az egyetlen cél az, hogy az államháztartás kiadásait szigorúan az állami bevételekből fedezzék. Semmiféle kölcsön, vagy aranykölcsön igénybevétele nem engedélyezik.

ÚJ TÖRVÉNYJAVASLATOK A KÉPVISELŐHÁZ ELŐTT

A képviselőház tíznapos szünetet tart. Az új ülészek szeptember 2-án kezdődik. Ezalkalommal a képviselőház elsőnek az újonnan összeállított költségvetésről szóló törvényt, az új bélyegtörvényt, a mezőgazdasági hitelekkel rendelkezőkéről és a nemesfémek ellenőrzéséről szóló törvényt veszi tárgyalás alá. A terv szerint ekkor kerül sor a hitelintézetek központosításáról szóló törvény megszavazására is.

Szeptember elején kerül a képviselőház elé az új uszoratörvény is, mely lényegében kiegészítője az új gazdasági törvényrendszernek. Az új törvényjavaslat pontosan körvonalazza, hogy mi tekintendő uszornának és szabotázsnek, továbbá, hogy melyik cselekedetet milyen mértékben büntetik. Az új uszoratörvény rendkívül, eddig szokatlan szigorú büntetéseket helyez kilátásba.

ÚJ ALAPOKRA FEKTETIK A ROMÁNIAI IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁST

Nagyszabású igazságügyi reformot készítenek elő az igazságügyminisztériumban. A reform előkészítési munkálatai Patrascanu igazságügyminiszter vezetése alatt folynak. Cél az egész román igazságszolgáltatás új alapokra való fektetése.

Az igazságügyi reform újításairól az igazságügyminisztérium törvényjavaslatot készít, amelyet rövidesen a minisztertanács elé terjesztenek megvitatásra.

ISKOLAI KALAUZ

Felvétel és beiratkozás a kolozsvári állami magyar ipari fiuliceumba

A kolozsvári állami magyar ipari fiuliceumba azok a növendékek vehetők fel, akik az ipari, vagy elméleti liceumok négy osztályát elvégezték, 15 évnél nem fiatalabbak, 18 évesnél nem idősebbek és az előírt felvételi vizsgát sikeresen letették. A felvételi vizsgára jelentkezési iránti kérések az intézet igazgatóságának címezve augusztus 31-ig adandók be. A javító vizsgákat az augusztus 30-án kifüggesztendő sorrend szerint szeptember 1-3. napjain tartják meg.

A javítóvizsgára meg nem jelent tanuló ismétlőnek tekintik. A javítóvizsgán sikeresen átment, valamint az ismétlő tanulók beírása kérvény és mellékletei alapján és a szülők jelenlétében szeptember 4-7. napjain történik. Az ismétlők beírásáról és felvételéről a tanári testület dönt. Az őszi abszolváló vizsgákat szeptember 4-10. napjain tartják meg s ezekre szeptember 1-én déli 12 óráig lehet jelentkezni.

dig elvándorlással „védekeztek” a együttélő lakosság ügyeinek rendezésével. Most azután érzik tüködjüket: valóban sorsuk intézésére került a sor. A nemrégiben létesített szövetséget a gazdasági kérdéseket napirendre hozó gazdaságpolitikai megnyilatkozások most már meggyőződéssé érik bennünk, hogy végre velük és értük történik a politika, a magyar nép sorsának intézése, szoros együttműködésben az összes

együttélő lakosság ügyeinek rendezésével. Szóba került a nagygyűlésen a borszékiek régi óhaia: a Csikhoz való visszacsatolás ügye is. Erre vonatkozóan Csákány Béla részletes felvilágosításokkal szolgált, utbaigazítást adott és biztosította a lakosságot arról, hogy óhaját a demokratikus közigazgatás a való helyzet mérlegelése alapján intézi el.

Hat és féltonna gabonát rejtettek el — 8 letartóztatás

ALMÁSSZENTKIRÁLY. — A kolozs megyei Gazdasági Ellenőrző Szervezetek lelkészének, Pinteai Sándor tanító — összejátszva Nemes Sándor bíróval — a cséplés alkalmával a maga részére külön vámot szedett. Pinteai „üzletbe” bevonta Rusu Iuliu, Pinteai Danilát, Grajdán Ioant, a cséplőgép munkásainak megbizottját, Costin Iliet, a megyei ellenőrt, Muresan Sámuel és Beke Andrást, a mezőgazdasági kamara

megbizottját. A GESZ közegei a házkutatások alkalmával Rusu Iuliu és egy másik falusi gazda lakásán több mint hat és féltonna gabonát találtak elrejtve. Pinteai tanító már annyira biztos volt a nagy „üzletben”, hogy meg akarta vásárolni a „Stejarul” szervezetet házáért és a vételár fejében gabonát ajánlott fel. Valamennyit letartóztatták és a szabotázsbizottság elé állítják.

177 ezer 772 tonna gabonát gyűjtött eddig az INCOOP

BUKAREST. — (Rádió). A szövetségi minisztériumban szerdán délelőtt Zaroni Romulus miniszter elnökletével nagyfontosságú szövetségi értekezletet tartottak. Az értekezleten résztvett Marin Lupu az INCOOP elnöke, továbbá a szövetségi minisztérium összes adminisztratív vezetői.

Az értekezleten a szövetségi vagyontörvény helyzetét, a gabonagyűjtést és a raktározást beszélték meg. Megállapították, hogy augusztus 23-ig az ország 26 megyéjében az INCOOP összesen 177.772 tonna gabonát gyűjtött össze.

Megbeszélték továbbá a szövetségi vagyontörvény helyzetét, a gabonagyűjtést és a raktározást beszélték meg. Megállapították, hogy augusztus 23-ig az ország 26 megyéjében az INCOOP összesen 177.772 tonna gabonát gyűjtött össze.

kidolgozták a kérelmek, illetőleg vegyipari központjainak hivataltól termelési tervét. Pontos megállapították a nyersanyag-szükségletet és készletet az anyagellátás kérdéseit s általában a tervezett végrehajtásával kapcsolatos összes tennivalókat.

A vegyipari központhoz tartozó vegyipari üzemek szeptember 26-án Bukarestben tartják meg az első közgyűlést.

NEMZETKÖZI BARTÓK HANGVERSENY LESZ OKTÓBERBEN BUDAPESTEN

A román rádió magyar adása közli: Nemzetközi Bartók Béla-hangversenyt rendeznek Budapesten folyó év október 22-31 napjain. A haladószerűen Bartók Béla hangversenyen hegedű és zongorahangversenyekre kerül sor.

A Bartók Béla-hangversenyen résztvenni óhajtok bővebb felvilágosításért forduljanak közvetlenül a bukaresti Magyar Politikai Misszióhoz.

Heves tüzharc után agyonlőtték Románia legveszedelmesebb betörővezérét

BUKAREST. — Az alvilág egyik legveszedelmesebb betörőbandájának vezetője, a fővárosi rendőrség. Már régóta üldözték a hatóságok Voicu Vasile-t és Vasilescu „Gura de Lup”-közismert bűnözőket, akik büntetés nélkül a betörések lopások és kasszaforások egész sorozatát követték el. A nyomozó hatóságoknak tudomására jutott, hogy a főváros egyik külvárosi negyedében, az úgynevezett „Panaszvölgy”-ben rejtőzködik a veszedelmes társaság. Sarpe Mariora a bandafőnök szüretelőjének lakásán.

A banda feje Voicu Vasilescu és Vasilescu Gura de Lup holtan maradt a helyszínen.

Az ártalmatlanná tett cinkostársak kihallgatásuk során bevallották, hogy a fővárosban, Temesváron, Brassóban és Nagyváradon számos betöréses lopást és kasszaforást követtek el és óriási értékeket raboltak össze. Bűnlajstromuk összeállítására folyamatban van.

Megállapították azt is, hogy Voicu és büntetés nélküli betörőiskolát szerveztek az országban és tanítványait magas díjért képezték ki a kasszaforás mesterségére.

A házat rendőrök vették körül, akiket az elvetemült gonosztevők sortűzzel fogadtak, amikor a lakásba akartak hatolni. A rendőrök és betörők között heves tüzharc keletkezett, amely csak akkor szűnt meg, amikor a betörők tölténykészlete elfogyott.

A rendőrség közegei elfogták Cristea Constantin, Bura Constantin, Stefanescu Valer, Bodea George, Stoica Vasile gonosztevőket és Sarpe Mariorát a bandavezető szeretőjét.

STABIL
Pénzért
OLCSÓ KISÉRT!
KASSZAFURÁS
CÍM: 25 AUGUST 21

Aranytömb és idegen valuta a nyulketrec alatt

Felgöngyölíti a háromszáztagú szatmári csempészbanda teljes hálózatát

NAGYVÁRAD. — Mintegy háromszáztagú csempészbandát leplezték le a közelmúltban a nagyváradi rendőrség Szatmár környékén — mint erről annak idején be is számoltunk. Most a banda fejének, Balogh Józsefnek kihallgatása alkalmával kiderült, hogy ez a „csempészkirály”, aki vagonszámra küldte az árut a határon túlra, rövid idő alatt mil-

liárdokar harácsoló össze. Nyereségét aranya, ékszerkebe és idegen valutába fektette.

A nyulketrec alatt, ami Balogh házának udvarán volt — a házkutatás alkalmával rengeteg aranyat, ékszer és 870 dollárt találtak elrejtve.

A csempészbanda vezérének vallomása súlyos adatokat közölt cinkosai ellen és

ennek alapján Music Nicole, Nicolai Gheorghe, Schmidt József, Ioan Grigore, Popa Donata vámtiszteket és Marcu Romulus csendőrtiszteket is letartóztatták. A csempészeknél és a vámtiszteknél aranyat, idegen valutát és fegyvereket találtak.

A vizsgálat folyik és az ügyben további letartóztatások várhatók.

Borszék és vidéke kincsesbányája lehetne a székhelységnek

Nem lehet ennek a vidéknek gazdasági jólétét a fürdőidénytől függővé tenni

— mondotta Csákány Béla képviselő, a Magyar Népi Szövetség főtitkára

BORSZÉK. — Arra, hogy mennyi kiaknázatlan kincset rejt földünk, szerződés példája volt az a népgyűlés, amelyet a Magyar Népi Szövetség borszéki szervezete hívott össze, amelyen a Román Kommunista Párt maroshevízi szervezete is résztvett. Borszék és vidéke egyik kincsesbányája lehetne a székhelységnek s a vidék lakossága nélkülözések, súlyos gondok közepette viseli a gazdasági nehézségek súlyát. Itt, ezen a vidéken a lakosság megélhetése a fürdőidény két hónapjának „forgalmára” épül.

A fürdőszektor már meglévő, de távolról sem kellőképpen kihasználta és a közérdekekben szervezett termelőmunkája szintén nagy feladatok elé állítja azokat, akik az itteni lakosság életét komoly gazdasági alapokra kívánják fektetni. Rengeteg a tennivaló. A természeti kincsek nem kis csoportok, hanem kiváltságosok fejlettségében, hanem mindenki, aki itt él. Az szolgálja a nép érdekeit, aki minden jóhiszemű emberrel, minden kivel, akinek sorsa közös a magyar nép sorsával: egyesült erővel teremti meg a fejlődés egyetlen lehetőségét, a gazdasági alapot.

A fürdőszektor már meglévő, de távolról sem kellőképpen kihasználta és a közérdekekben szervezett termelőmunkája szintén nagy feladatok elé állítja azokat, akik az itteni lakosság életét komoly gazdasági alapokra kívánják fektetni. Rengeteg a tennivaló. A természeti kincsek nem kis csoportok, hanem kiváltságosok fejlettségében, hanem mindenki, aki itt él. Az szolgálja a nép érdekeit, aki minden jóhiszemű emberrel, minden kivel, akinek sorsa közös a magyar nép sorsával: egyesült erővel teremti meg a fejlődés egyetlen lehetőségét, a gazdasági alapot.

Nem „magyarkodva” védjük népünk érdekeit

Itt azután rátért Csákány Béla dr. arra, hogy ebben a törvényben a magyar nép érdekében a Román Kommunista Párt támogatására számít és ezen ezért, a Román Kommunista Párttal együttműködve dolgozik a kormányprogrammal a gazdasági célkitűzések megvalósítására. Nem elszigetelődve, nem „magyarkodva” védjük népünk érdekeit, hanem ott kell a gátra állanunk, ahol a leg súlyosabb veszély fenyegethet minden népet, ahol a legtöbb lehetünk jövőnkért: a gazdasági kérdések megoldása jelent az alapéletpéldányt, amelyre nemzeti

életünk fennmaradása támaszkodhatik.

EGYETLEN UT A HALADÓ DEMOKRACIA

Minden lépésnél és minden eljelenésnél éthetőbben beszélt azután arról a helyi lakosság hozzájárulása, hogy a magyar nép nemcsak helyesli és megérti, de egyetlen utnak tekintti mindazt, amit a haladó demokrácia jelöl ki számunkra. Borszék vidékének lakossága legfeljebb 5000 lakosban földművelés és a szervezett gazdasági fel-

FÖLDÖN HEVIER A KÖZVAGYON

Csákány Béla országgyűlési képviselő a MNSZ országos főtitkára is résztvett a gyűlésen. Elmondta, hogy itt, ezen a vidéken, ugygyólván a földön hever a közvagyon. Csak éppen meg kell szervezni felhasználását, értékesítését. Nem lehet ennek a vidéknek gazdasági feltételeit kizárólag arra építeni, hogy milyen a fürdőidény, hogy milyen pénzes-rétegek látogatják Borszékkel, mert hiszen végeredményben nem is az a cél, hogy üdülőhelyeink mindörökké csak a jörfizető, vastagpénzü emberek kizárólagos szórakozóhelyei maradjanak.

Sorra vette dr. Csákány Béla

Hazaárulásért és összeesküvésért vonják felelősségre a volt parasztpárti elnököt

Készül a Maniuek összeesküvéséről szóló vádirat

BUKAREST. — Rövidesen megállapítják Maniu és összeesküvő bűntársai bűnpere tárgyalásának időpontját. Jelen pillanatban a vádirat összeállításán dolgoznak, amely terjedelmében eddig a legnagyobb vádirat a román igazságszolgáltatás történelmében. A vádirat szerint Maniunak hazaárulásért és összeesküvésben való részvételért kell felelni a bíróság előtt.

A vádirat egyik legfontosabb fejezete Maniunak Antonescuvval való viszonyáról, a szövetséges háború előkészítéséről

szól, amelyben Maniunak igen tevékeny része volt.

Amint az még Antonescu Mihail bűnpereinek tárgyalásán kiderült, Maniu 1944 augusztus 23-án Gheorghe Bratianu küldte Antonescuzhoz arra kérésre, hogy Antonescu készítsen el a fegyverletétel. Célja Antonescu átmenése volt a háború utárra. Hogy nem így történt, annak nem Maniu volt az oka. Jellemző, hogy Maniu augusztus 23-ai tetteről nem is tudott semmit. Azt a demokratikus pártok kérték meg.

Maniu maga bevallotta, hogy ő csak akkor jelentkezett a királyi palotában, amikor azt hallotta, hogy a német csapatok augusztus 24-én visszatérnek Bukarestbe. Fogalma sem volt az augusztus 23-án éjszaka történtekről.

A vádirat külön fejezetben foglalkozik ezután Maniu augusztus 23-a utáni szerepével, az ő utasítására elkövetett merényletekkel és összeesküvésekkel, majd a külföldi reakciós körökkel folytatott és fenntartott szoros kapcsolataival.

Milyen szempontok szerint állapítják meg új lejben a házbéreket?

BUKAREST. — A pénzügyteljesítés és a régi lejbankjegyek bevéltetésével kapcsolatosan egyik mindenképp igen közönséges kérdés a rögzített új lejben fizetendő házbérek megállapítása.

KAPITVA BIZOTTSÁG TÁRJA LÉNYE A ÚJ LEJBEK MEGÁLLAPÍTÁSÁRA

Patrascanu Lueretiu igazságügy-miniszter a kérdés nagy fontosságát nevezte ki az új lakberek megállapítására és megállapítására. Ennek a bizottságnak tagja a pénzügyi valamint az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium képviselője is. A bizottság a szükséges adat- és anyaggyűjtés munkáját végzi jelenleg, hogy igazságos és minden érdeket kielégítő megoldást találjon.

Eddig két kiinduló pontot rögzítettek, amelynek alapján az új lakberek megállapíthatók lesznek. Az egyik felfogás szerinti kiinduló pont az, volna, hogy az 1938. évi házbéreket állapítsák meg általános jelleggel, új, rögzített lejben. Az új lakberek megállapításának — ilyen alapon is azonban — különböző csoportokba

szorolnak be a bérlőket. A fizetések részére az 1938. évi lakberek összegét az új lejben lényegesen leszállítanák, mert tekintetbe kell venni, hogy a házbérek még külön járulékaik vannak, mint általában a közszolgálat, a köztisztviselési és vízdíjak és mások, amelyek ma lényegesen magasabbak, mint az 1938. évi díjak.

A magasabb jövedelmű bérlők részére az 1938. évi lakbereknél is nagyobb összegben állapítanák meg az új lejben fizetendő házbérek, amelyek teljes összegét azonban nem a háztulajdonos kapná, hanem csak a házbérből a háztulajdonos kulcsa szerint terhelő adó levonása után megmaradó részt.

A JELENLEGI LAKBÉREK LESZNEK-E FIZETENDŐK ÚJ LEJRE ÁTSZÁMITVA?

A másik felfogás arra a kiindulópontra helyezkedik, hogy hagyják meg a jelenleg fizetett lakbéréket, de azok összegét számitásuk át a bevételi kulcs szerinti új lejösszegekre, illetve vegyék tekintetbe az 1940-1943. évi lakbérösszegeket. Ezekben az években — miután bizonyos bérlői viszonyoknál szabad megegye-

zés tárgyává tették a bérösszeget — a lakberek lényegesen emelkedtek az 1940. év előtt fizetett lakberekkel szemben. Foglalkozás szerinti csoportokba is osztották a bérlőket és ugyanaz a csoportbeosztás maradna érvényben az új lejben fizetendő házbérek megállapításánál is, jelentős kedvezményt biztosítva azonban a fizikai és szellemi dolgozóknak, tehát azoknak, akik munkájukért meghatározott összegű heti, vagy havi fizetést kapnak, jövedelmük tehát pontosan, számszerűleg megállapítható.

Súlyos gondot okoz az üzlethelyiségek bérének megállapítása, ahol a bérlet helyértékelés (valoarea locativa) elbírálása és felbecsülése is irányadó kell legyen az új bérlői díj megállapításánál.

Illetékes helyhangsúlyozzák, hogy az új lakberekkel kapcsolatosan semmiféle végleges döntés és határozat még nincs és az új lakbéréket az összes érdekeltek, tehát: a bérlők, a háztulajdonosok és az állam igazságos és méltányos érdekeinek megfelelően fogják megállapítani oly módon, hogy minél kevesebb bérlői viszony elbírálása foglalkoztassa majd a bíróságokat.

Tüzet fogott a személykocsiban szállított benzint és film

29 személy szénné égett, 47 utas súlyosan megsebesült

BERLIN. — Borzalmas tömegszerencsétlenség történt az elmúlt napokban Berlin és Warten közötti vasútvonalon. Egy személykocsiban az egyik utas egy tartály benzint szállított, egy másik utas pedig egy csomagban több filmet

keres volt. Eddig még ki nem derített körülmények között a benzintartály tüzet fogott.

A keletkezett pánikban meggyulladt a filmet tartalmazó tartály is és pillanatok alatt az egész vasúti kocsiban állott. A kocsiban utasok közül 29 szén-

né égett, 47 pedig kisebb-nagyobb égési sebeket szenvedett.

A benzintartály tulajdonosa, Werner Wicholz, amikor látta, hogy a tartály tüzet fogott, kiugrott a robbogó vonatból és futásnak eredt. Elfogták és bíróság elé állították.

A háztartási alkalmazottak új munkabére

Az ipari és kereskedelmi miniszter megállapította a háztartási alkalmazottak új munkabéréit. Szakácsnő teljes ellátás mellett havonta 1000-1200 lej, mindenek asszony teljes ellátás mellett 800-

2000 lej, mindenek asszony mosás mellett 1500-2200 lej, kezdő 14-17 éves leány kisgyermek mellett teljes ellátás mellett 350-500 lej, hónapos bejárónő, lakáson kívül, csak étkezésével, 1800-2000 lej. A munkabérek a következők: Takarításért étkezés mellett 60-70 lej, étkezés nélkül 90-100 lej, mosónő, 18 éven felül, teljes ellátás mellett 1800-2500 lej, gyakorlati és iskolázottsággal rendelkező gyermekgondozónő, kisgyermek mellett teljes

ellátás mellett 1500-2200 lej, kezdő 14-17 éves leány kisgyermek mellett teljes ellátás mellett 350-500 lej, hónapos bejárónő, lakáson kívül, csak étkezésével, 1800-2000 lej. A munkabérek a következők: Takarításért étkezés mellett 60-70 lej, étkezés nélkül 90-100 lej, mosónő, 18 éven felül, teljes ellátás mellett 1800-2500 lej, gyakorlati és iskolázottsággal rendelkező gyermekgondozónő, kisgyermek mellett teljes

Foto-cópiát minden méretben azonnal másolunk. SARDI-foto. Dózsa György-utca 16.

Zöld féltüres üveg nagyobb mennyiségben eladó. Cim a kiadóban.

APRÓHIRDETÉSEK. Előfizetési díj egy óra: 120 lej. Apróhirdetés zavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szög) 20 lej. Állást keresőknek 10 szög 15 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknek 5 lej. Pótdíj fizetendő. Szöveg-hirdetés zavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés zavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenként 4-5 lej. Hízásság-levelezés 5 lej. Szavankint 10 lej.

Lakásomról au. uszius 24-én este egy fekete színű „Urania” motorerőpárt elvitet, aki felvilágosítást ad, vagy nyomra vezet, annak pénzzel vagy étellel fizetek. Telefon 775 vagy „Lido”-hírfő.

ADAS-VETEL. VESZEK a legmagasabb napi áron mindenféle férfi és női varrógépeket, varrógépeket, varrógéplakákat, alkatrészeket, tüket, kiegészítőket. Weisz gépkereskedő, Hosszú-utca 82. 6487. ELADÓ egy szürke női, őri-tavaszi kabát és egy női, 15 éves karóra. Megtekinthető 12-1 óra között Budai Nagy Antal (volt Honvéd)-utca 28, földszint, balra 4-ik ajtó. F.

GYORS- és gépirói, titkári, levelezési, irodai alkalmazottakat képző nappali és esti tanfolyamok kezdődnek. „IMP” iskola, Mátyás-6-utca 36. 5677. MAGAS áron vásárolok férfi és női ruhaneműt, tülkikabátot, perzsaaszonyvet és varrógépeket. Weisz, Malom-utca 10. 6808. KIFOGASTALAN fekete férfi ruhát keresek magas termetre azonnal. Cim a kiadóban. 6995

ALLAST KERES. NŐI és férfi harisnyastoppolást vállalkozó, 10 lejért párját. Kövespad-utca 49. 6379. INGATLAN-LAKÁS. KERESKONK 2 szoba, konyha, kamara, kármár. Ugyanott még 1 nagy szoba, konyha, kamara, a III. kerületben. Cim Csörtörö-utca 40. 6994

5 főiskolai világbajnokságot nyertek a magyar versenyzők a párisi Olimpián

PÁRISZ. — A szerdai nap részletes eredményei: 1500 méteres gyorsúszásban a főiskolai világbajnok Somhegyi (Magyarország) 21 perc 19.4 másodperces idővel. 2. Mac Donald (Anglia). 200 méteres női mellúszás főiskolai világbajnok Székely Éva (Magyarország) 3 perc 05 másodperces kintű eredménnyel. 400 méteres gyorsúszásban Kádás (Magyaror-

szág) 5 perc 02.2 másodperccel lett a főiskolai világbajnok. 2. Mac Donald (Anglia). A 3x100 méteres vegyes váltóúszásban a főiskolai világbajnokságot Magyarország csapata nyerte meg 3 perc 23.8 másodperccel. 2. Csehszlovákia. 3. Anglia. A 100 méteres női gyorsúszásban főiskolai világbajnok a magyar Litomericzky lett.

Román és magyar diákok a magyar egyetemi hallgatók otthonáért

KOLOZSVÁR. — Kiss Géza tanár vezetésével román-magyar diákközlés kereste fel Lazar Konstantin polgármestert. A küldöttség kérte a Tordai-ut 43 alatti épület átadását magyar diákok számára. Ebben az ügyben már járt egy küldöttség a polgármesternél. Az Egyetemi Demokrata Arcvonal diákjai is kérték az épület átadását a Bolyai-egyetem számára.

A kolozsvári demokratikus diákok közösen harcolnak, nemzeti különbség nélkül, a diákok élet-színvonalának, lakás- és ellátási gondjainak megoldásáért. Remélik, hogy a román és a magyar diákság közös harca ebben az épületügyben is eredményes lesz és így az otthonnal nem rendelkező magyar diákság lakáskérdése is részben megoldódik.

Fizetési felszólítás nélkül foglalják le az adóhátralékos ingóságait

BUKAREST. — Az új adótörvény megszerkesztésével kapcsolatosan az összes adófizetők közül érdeklő utasították be. Az adóhivatalok eddig fizetési felszólítást (sommatia de plata) küldtek azoknak, akik késedelembe voltak az esedékessé vált adók összegének befizetésében. Ha az adós erre a fizetési felhívásra sem teljesítette a kötelezettségét, az államkincstár végrehajtói az adófizetők lakásán le-

foglalták különböző tárgyait, bútorait, ruháit, ingóságait. Az új adótörvény megszünteti a fizetési felszólítást. Az összes olyan adózónál, akik az esedékesség napjától számított 15 napon belül nem fizetik ki tartozásaikat, minden fizetési felszólítás nélkül azonnal foglaltatják eszközöiket és a hátralékos adóösszeget erejéig ingóságait az államkincstár javára zárolják.

A csikszeredai főügyész azonnali eltávolítását követeli a megye demokratikus közvéleménye

CSIKSZEREDA. — A megye dolgozó, élőkön a Kommunista Párt szervezésével Mitric Octavian főügyész azonnali eltávolítását követelik. A főügyész magatartása már hosszabb idő óta általános felháborodást váltott ki a megye dolgozó körében. Mitric Octavian főügyész nyíltan szembe helyezkedett a demokratikus törvényekkel, védelmébe vette a szabotőröket, reakciókat és nem volt olyan büncselekmény, amit nála jópénzzel nem lehetett elintézni. Ha az ország a reakciós román volt-e vagy magyar, mindegy volt számára.

Nyíltan biztatja a miniszter, legionárius és reakciós barátait, hogy ne tartanak semmitől, amíg ő a főügyész. Hivatalos hatalmával sorozatosan visszaélve mentette a börtönbe való szabotőröket és reakciókat. Dumitrescu Traian, volt legionista, megyei INCOOP vezető súlyos vádakkal került az ügyészségre — a főügyész megszűntette ellene az eljárást. Utána pezsgős dártdót tartottak a szababudult szabotőrrel és a főügyésznek ruhákat csináltatott. Horváth Mátyás csikmadarasi gazda kétezer kiló lisztet feketézett el. Letartóztatása után néhány órával szababudárahelyezték. Ez is a főügyész műve volt és sok hasonló esetet lehetne felsorolni. Az utolsó már olyan felháborodást váltott ki a csikszeredai közvéleményből, hogy a főügyész azonnali eltávolítását követelték. A feketézés reakciók védelme után Mitric Octavian arra vetemedett, hogy elkezdte a demokratik üldözését. Alapítal hajsztát indított a város közme-

becsülésben álló rendőrfőnök, majd a GESZ főellenőre ellen, akiket azzal vádolt, hogy személyes szabadságsértéseket követtek el, amikor őrizetbe vették a főügyész feketézett kebelbarátait. A GESZ főellenőre ellen a főügyész még letartóztatási végzést is kiadott, mert az őrizetbe vette a gabonabeszolgáltatást szabotáló Dumitrescu Traian barátját. A főügyész hivatali hatalommal való visszaélésével telt meg a pohár és rövid idő alatt ezeket a végzést össze hivatala előtt, közvetve azonnali távozását. A józanabb gondolkodású demokrata dolgozók csak nehézen tudták megvédeni a népiélet előtt. Csik megyében azt várja a nép, hogy az illetékesek minél előbb intézkedjenek az eltávolítás Mitric Octavian főügyészről a helyről, ahová egyáltalán nem való.

Nagy úrtartalmu teleskannákat megvételre vagy bérbé keres a Victor'a Szövetkezet. Május 1-utca 13 szám. Titkárság.